

Valstybinio audito ataskaita

DĖL VALSTYBĖS IŽDE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2015 m. rugsėjo 1 d. Nr. FA-P-60-7-17-1

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>4</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>5</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>7</u>
<u>1. Valstybės piniginių išteklių kaupimas – pajamos</u>	<u>7</u>
1.1. Mokesčių pajamos	7
1.2. Pagrindinės veiklos kitos pajamos	8
<u>2. Finansavimas – lėšų išdavimas iš valstybės išdo sąskaitų ir grąžintinų sumų kontrolė</u>	<u>11</u>
2.1. Dėl valstybės biudžetui grąžintinų netinkamai panaudotų paramos lėšų apskaitos	11
<u>3. Paskolos savivaldybėms</u>	<u>13</u>
3.1. Finansų ministerijos teikiamos paskolos	13
<u>PRIEDAI</u>	<u>16</u>

SANTRAUKA

Atlikdami auditą valstybės išde vertinome, ar valstybės išdo finansinėse ataskaitose teikiama informacija apie valstybės išdo valdomą finansinį turtą ir disponavimą juo, finansavimo sumas ir įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas yra patikima, teisingai parodo finansinius rezultatus bei finansinę būklę ir atskleidžia ūkinių operacijų ekonominę prasmę. Vertinome, ar valstybė 2014 metais prisiėmė skolinius įsipareigojimus, teikė paskolas ir valstybės garantijas vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais.

Baigiasi 2007–2013 m. laikotarpio Europos Sąjungos paramos lėšomis finansuojamų projektų išlaidų pripažinimo tinkamomis finansuoti terminas, tačiau valstybės išdo finansinės ataskaitos tikro ir teisingo vaizdo apie valstybės biudžetui grąžintinas netinkamai panaudotas finansinės paramos lėšas nerodo. Valstybės išdas netinkamai panaudotas paramos lėšas registruotų savo apskaitoje kaip gautinas sumas, jeigu įstaigos registruotų jas savo apskaitoje kaip grąžintinas į valstybės išdą. Tačiau biudžetinės įstaigos skirtingai įtraukia į apskaitą valstybės biudžetui grąžintinas netinkamai panaudotas lėšas, dažnai jas registruoja ne jų atsiradimo, bet faktiško gavimo į sąskaitą metu. Valstybės išdas gauna tik dalį informacijos apie pripažintas netinkamomis finansuoti lėšas iš projektus administruojančiųjų institucijų ir nenaudoja šių duomenų teisingoms finansinėms ataskaitoms sudaryti. Dėl šios priežasties neaišku, kuri dalis išlaidų jau dabar apskaitoje turėtų būti rodoma kaip projektus vykdančių įstaigų skola biudžetui. Audito metu pasiūlėme Finansų ministerijai, kaip kontroliuojančiai institucijai, imtis iniciatyvos keisti padėtį – stiprinti metodinį vadovavimą apskaitai šioje srityje.

Didžiąją dalį (daugiau kaip 90 proc.) duomenų apie valstybės biudžeto pajamas valstybės išdas gauna iš Valstybinės mokesčių inspekcijos. Gavęs šiuos duomenis juos registruoja apskaitoje ir pateikia finansinių ataskaitų rinkinyje. Nuo apskaitos pagal VSAFAS tvarkymo pradžios (2010 metų) auditoriai negauna tinkamų ir pakankamų įrodymų, kad Valstybinės mokesčių inspekcijos pateikiami duomenys yra tikri ir teisingi. Todėl to paties negalime pasakyti ir apie valstybės išdo pajamas.

2014 metais Finansų ministerija, nesilaikydama paskolos sutartyse nustatytos savivaldybių mokėtinų sumų įskaitymo tvarkos, kai kurioms savivaldybėms nepagrįstai atpigino skolinimąsi, o valstybė negavo dalies palūkanų pajamų. Finansų ministerija, audito metu atsižvelgusi į Valstybės kontrolės pastabas, nuo 2015 metų trečio ketvirčio savivaldybių sumokėtas (grąžintas) sumas įskaito paskolos sutartyje nurodyta tvarka. Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, Finansų ministerijai taip pat rekomendavome užtikrinti, kad paskolos savivaldybėms būtų teikiamos pagal teisės aktų nuostatas.

ĮŽANGA

Valstybės išdas – Finansų ministerijos valdoma sistema, kuri apima šios ministerijos valdomą valstybės išdo bendrąją sąskaitą Lietuvos banke ir sistemas, leidžiančias įgyvendinti valstybės išdo funkcijas: kaupti valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje valstybės piniginius išteklius ir juos išduoti, tvarkyti šių veiksmų apskaitą, vykdyti kontrolę, rengti ir teikti atskaitomybę apie šiuos veiksmus, valdyti valstybės vardu prisiimtus įsipareigojimus išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, prognozuoti valstybės piniginių išteklių srutus, investuoti ar kitaip gražintinai naudoti laikinai laisvus valstybės piniginius išteklius¹.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², valstybės išdas yra viešojo sektoriaus subjektas. Valstybės išdo, kaip išteklių fondo, apskaitą Finansų ministerija tvarko atskirai nuo savo, kaip asignavimų valdytojos, apskaitos³. Valstybės išdo finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS)⁴.

Audito tikslas – įvertinti valstybės išdo 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio ir (ar) kitų ataskaitų duomenis, valstybės išdo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomas nuomones.

Audituojamas subjektas – Valstybės išdas, adresas: Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Audituojamu laikotarpiu Finansų ministerijai vadovavo ministras Rimantas Šadžius, valstybės išdo apskaitą tvarkė ir finansines atskaitas rengė Valstybės išdo departamentas (direktorius Audrius Želionis).

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl finansinių ataskaitų rinkinio duomenų bei išdo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamos valstybinio audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymas, 1994-12-20, Nr. I-712 (2005-07-05 įstatymo Nr. X-321 redakcija).

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 2 str. 19 d. ir 22 d. 11 p.

³ Ten pat, 4 str. 3 d.

⁴ Ten pat, 19 str. 1 ir 2 d., 21 str. 1 d.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o išdo lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl išdo finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome valstybės išdo 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis.

Finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita (toliau – FBA), Veiklos rezultatų ataskaita (toliau – VRA), Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais, kurie parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Valstybės išdo finansinis turtas, kaip nurodyta FBA, 2014 m. pabaigoje sudarė 25 543,82 mln. Lt, finansiniai įsipareigojimai – 54 914,19 mln. Lt, finansavimo sumos – 2 880,39 mln. Lt, pagrindinės veiklos pajamos, kaip nurodyta VRA, sudarė 17 565,16 mln. Lt, pagrindinės veiklos sąnaudos – 17 638,84 mln. Lt, finansinės ir investicinės veiklos rezultatas – (1 754,56) mln. Lt.

Dėl išdo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos valstybės išdo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, vertinome:

- Finansavimo srityje:
 - lėšų išdavimą iš valstybės išdo sąskaitos pagal Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisykles⁵;
 - kaip vykdoma valstybės išdui priskirta funkcija⁶ – informuoti atsakingas institucijas apie pastebėtus galimus pažeidimus, susijusius su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis.
- Finansinio turto ir įsipareigojimų srityje:
 - paskolų suteikimą iš valstybės vardu pasiskolintų ir biudžeto lėšų pagal Valstybės skolos įstatymą⁷, Biudžeto sandaros įstatymą⁸, Vyriausybės nutarimu patvirtintas Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. 195 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2007-08-14 įsakymo Nr. 1K-235 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Finansų ministro 2014 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 1K-151 patvirtinti Valstybės išdo departamento nuostatai.

⁷ Valstybės skolos įstatymas, 1996-08-22 Nr. I-1508 (2010-11-23 įstatymo Nr. XI-1162 redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁸ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. XI-1946 redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

- grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo taisyklės⁹, Vyriausybės nutarimu patvirtintas Savivaldybių skolinimosi taisyklės¹⁰;
- palūkanų už suteiktas paskolas nustatymą pagal Vyriausybės nutarimu patvirtintas Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo taisyklės, Vyriausybės nutarimu patvirtintas Savivaldybių skolinimosi taisyklės ir finansų ministro įsakymu patvirtintą Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašą¹¹;
 - skolinių įsipareigojimų prisiėmimą valstybės vardu pagal Valstybės skolos įstatymą, Vyriausybės nutarimu patvirtintą Vyriausybės 2011–2014 m. skolinimosi ir skolos valdymo gairių aprašą¹², Vyriausybės nutarimu patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklės¹³, finansų ministro įsakymą¹⁴ „Dėl su Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir skolinantis prisiimtų įsipareigojimų bei valstybės piniginių išteklių valdymu susijusių teisės aktų patvirtinimo ir komisijos sudarymo“, kitus susijusius teisės aktus;
 - inventorizacijos atlikimą pagal Vyriausybės nutarimu¹⁵ patvirtintas Inventorizacijos taisyklės.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas jų nesilaikymo pasekmes.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 667 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (2011-08-17 nutarimo Nr. 928 redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 nutarimo Nr. 304 redakcija).

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. spalio 23 d. įsakymas Nr. 1K-381 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2012-05-10 įsakymo Nr. 1K-184 redakcija).

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimas Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011–2014 m. skolinimosi ir skolos valdymo gairių aprašo patvirtinimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimas Nr. 1329 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklių patvirtinimo“ (2012-11-14 nutarimo Nr. 1360 redakcija).

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. gruodžio 17 d. įsakymas Nr. 1K-417 „Dėl su Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir skolinantis prisiimtų įsipareigojimų bei valstybės piniginių išteklių valdymu susijusių teisės aktų patvirtinimo ir komisijos sudarymo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2014-10-03 nutarimo Nr. 1070 redakcija).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Valstybės išdo funkcijos apima valstybės piniginių išteklių kaupimą, išdavimą ir racionalų naudojimą bei šių procedūrų apskaitą ir kontrolę, skolinimąsi valstybės vardu ir valstybės vardu priimtų įsipareigojimų valdymą, sudaromų finansinių sandorių apskaitą, informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukupimą ir išdavimą, atskaitomybės rengimą bei teikimą, valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimą, laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimą ir investavimą. Taigi valstybės išdo veiklą santykinai galima suskirstyti į tris sritis: valstybės pajamas, finansavimą, valstybės skolą (skolinimąsi ir priimtus įsipareigojimus). Pagal tai ataskaitoje pateikiame audito metu nustatytus dalykus, kurie, mūsų nuomone, yra svarbūs ir reikalauja Finansų ministerijos sprendimų.

1. VALSTYBĖS PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ KAUPIMAS – PAJAMOS

Pagal 2014 metų finansinių ataskaitų duomenis valstybės išdo pajamos sudarė 22 893,7 mln. Lt:

- 17 358,5 mln. Lt pagrindinės veiklos pajamų (mokesčių);
- 768,1 mln. Lt pagrindinės veiklos kitų pajamų (turto naudojimo, turto, paslaugų pardavimo, baudų, konfiskuoto turto, rinkliavų, kitų pajamų);
- 4 767,1 mln. Lt finansinės investicinės veiklos pajamų (palūkanų, baudų ir delspinigių, dividendų, išvestinių finansinių priemonių, kitų).

1.1. Mokesčių pajamos

2014 metais neįvyko mokesčių pajamų registravimo valstybės išdo apskaitoje pokyčių. Informaciją, reikalingą mokesčių pajamoms registruoti, valstybės išdas gauna iš mokesčių administratorių: Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) ir Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – MD). Reikšminga dalis (97 proc.) valstybės išdo pajamų buhalterinėje apskaitoje buvo registruojama remiantis VMI teikiamais duomenimis.

VMI ir MD mokesčių fondai, vadovaudamiesi taisyklėmis¹⁶, kas mėnesį pateikia Surinktų ir apskaičiuotų administruojamų mokesčių pajamų ataskaitas¹⁷. Ataskaitose nurodytos surinktų ir apskaičiuotų mokesčių sumos registruojamos valstybės išdo apskaitoje ir parodomos atitinkamo laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinyje.

Valstybės išdo VRA pagal 2014-12-31 duomenis

Registruota 17 358,53 mln. Lt mokesčių pajamų bendraja verte, 561,47 mln. Lt pervestinių mokesčių suma ir 16 797,06 mln. Lt mokesčių pajamų grynąja verte.

Palyginus su 2013 metais, mokesčių pajamos grynąja verte yra 600 mln. Lt didesnės. Pagrindinę (97 proc.) valstybės išdo pajamų dalį sudaro VMI mokesčių fondo surinkti mokesčiai (pagal MD

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-02-18 įsakymu Nr. 1K-063 patvirtintos Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms parengti, pateikimo taisyklės.

¹⁷ Forma A1

pateiktų ataskaitų duomenis registruota 426,04 mln. Lt mokesčių suma).

Valstybės išdas mokesčių administratorių pateiktus duomenis registruoja savo apskaitoje ir atskleidžia finansinių ataskaitų rinkinyje, tačiau jų teisingumo, išsamumo ir pilnumo patikrinti negali, nes įrašai apskaitoje registruojami iš VMI ir MD mokesčių fondų tvarkomos apskaitos. Už valstybės išdui pateikiamų duomenų teisingumą atsako minėtų subjektų vadovai, valstybės išdas kontroliuoja (sutikrina) tik gaunamose ataskaitose nurodytus pervestų sumų duomenis.

Įsitikinti VMI ataskaitose pateikiamų duomenų teisingumu nebuvo galimybės ir auditoriams, nes tinkamų ir pakankamų įrodymų nuomonei dėl VMI mokesčių fondo finansinių ataskaitų tikrumo ir teisingumo pagrįsti auditoriai negavo¹⁸.

Negavę tinkamų ir pakankamų didžiosios dalies pajamų tikrumo ir teisingumo įrodymų, negalime patvirtinti, kad valstybės išdo 2014 m. VRA pateiktos mokesčių ir kitos pagrindinės veiklos pajamos, FBA pateiktos per vienerius metus gautinos sumos, trumpalaikiai įsipareigojimai bei sukauptos mokėtinos sumos yra teisingos. Tokia situacija tęsiasi nuo apskaitos pagal VSAFAS tvarkymo pradžios (nuo 2010 metų).

1.2. Pagrindinės veiklos kitos pajamos

Informacijos, reikalingos išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklės buvo pakeistos 2014 metų gruodžio mėnesį¹⁹ ir taikytos renkant informaciją 2015 metais. Dėl šių taisyklių neveiksmingumo 2014 ir ankstesniais metais valstybės išdas buhalterinėje apskaitoje nurodė ne visus baudų ir delspinigių pajamų duomenis – buvo registruojamos tik VMI surinktos baudos ir delspinigiai. Valstybės išdas nerinko informacijos iš viešojo sektoriaus subjektų apie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sukauptas mokėtinas sumas už parduotą turtą ir suteiktas paslaugas. Šios pajamos valstybės išde buvo registruojamos kaip pagrindinės veiklos kitos pajamos tik gavus pinigus.

Finansų ministerijos (Valstybės išdo) nuomonė

Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių pakeitimas patvirtintas finansų ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1K-414.

Taip pat informuojame, kad visi iš valstybės biudžeto finansuojami asignavimų valdytojai kartu su savo pavaldžiomis įstaigomis pateikė valstybės išdui A5, A6 formas už 2015 m. I ketvirtį.

Taigi išsamios informacijos, reikalingos teisingoms 2014 metų finansinėms ataskaitoms sudaryti, valstybės išdas negavo. Taip buvo pažeidžiamos VSAFAS²⁰ nuostatos pajamas apskaitoje registruoti ir finansinėse ataskaitose rodyti tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos uždirbamos, t. y. kurį

¹⁸ Valstybinio audito išvada dėl VMI MF 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio bei 2014 metų mokesčių ir kitų įmokų į biudžetų apyskaitos audito.

¹⁹ Finansų ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1K-414 pakeistas finansų ministro 2011-02-18 įsakymas Nr. 1 K-063 „Dėl informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymo Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“ (2010-04-26 įsakymo Nr. 1K-129 nauja redakcija su pakeitimais ir papildymais) 9 str.

suteikiamos paslaugos (įskaitant ir atliekamus darbus) ar parduodamas turtas, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Pažymėtina, kad pagrindinės veiklos kitos pajamos 2013 metų pabaigoje ir 2014 metų pabaigoje reikšmingai skyrėsi: VRA 2014-12-31 registruota 768,1 mln. Lt, tai yra 460,6 mln. Lt, arba 37,5 proc. mažiau, palyginti su registruotomis 2013-12-31.

1 lentelė. Pagrindinės veiklos kitų pajamų palyginimas, Lt

Eil.Nr	Pajamų rūšis	Registruota VRA 2013-12-31	Registruota VRA 2014-12-31	Skirtumas	Pasikeitimas proc.
1	2	3	4	5	6
1	Turto naudojimo pajamos	1 593 693,63	1 293 526,03	-300 167,60	-18,8
2	Kitos prekių, turto, paslaugų pardavimo pajamos	469 587 730,66	347 251 756,33	-122 335 974,33	-26,1
3	Baudos	109 623 348,37	92 574 204,11	-17 049 144,26	-15,6
4	Konfiskuoto turto pajamos	34 878 407,53	18 757 860,23	-16 120 547,30	-46,2
5	Rinkliavos	118 581 451,62	118 351 032,84	-230 418,78	-0,2
6	Kitos pajamos	494 385 032,79	189 858 989,69	-304 526 043,10	-61,6
7	Kitos pajamos dėl valiutos keitimo	4 295,81	9 538,59	5 242,78	122
Iš viso:		1 228 653 960,41	768 096 907,82	-460 557 052,59	-37,5

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal valstybės išdo pateiktus duomenis

Valstybės išdas 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabose neatskleidžia, kokios pajamos ir dėl kokių priežasčių sumažėjo.

Nustatėme atvejų, kad viešojo sektoriaus subjektai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje registravo apskaitoje mokėtinas į valstybės biudžetą sumas²¹, kurių valstybės išdas neregistravo kaip sukauptų gautinų sumų ir pajamų.

Sukauptų į valstybės biudžetą mokėtinų sumų 2014-12-31 pavyzdžiai:

- Privatizavimo fondas – 1 498,2 tūkst. Lt;
- Lietuvos Respublikos ūkio ministerija – 2 219,7 tūkst. Lt;
- Klaipėdos miesto savivaldybės administracija – 785,3 tūkst. Lt;
- Vilniaus visuomenės sveikatos centras – 9,0 tūkst. Lt;
- Aplinkos ministerijos:
 - Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas – 1,8 tūkst. Lt ;
 - Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas – 1 382,7 tūkst. Lt;
 - Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentas – 450,1 tūkst. Lt;
 - Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentas – 273,7 tūkst. Lt;
 - Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentas – 632,9 tūkst. Lt.

Valstybės išdas apskaitoje registruoti šios informacijos galimybės neturėjo, nes viešojo sektoriaus subjektai jos nepateikė arba pateikė pavėluotai.

²¹ Pateikti pavyzdžiai nerodo apskaitoje neregistruotų sukauptų gautinų sumų ir pajamų masto.

Finansų ministerijos (valstybės išdo) nuomonė

Finansų ministerijos Biudžeto departamentas nusiuntė raštą dėl Privatizavimo fondo Valstybės išdo departamentui š. m. balandžio 22 dieną. Atkreipiame dėmesį, kad tuo metu valstybės išdas jau buvo pateikęs visas sumas derinti į VSAKIS ir kad jau buvo suformuoti, pasirašyti ir archyvuoti valstybės išdo apskaitos registrai (balandžio 17 d.), valstybės išdo finansinės ataskaitos jau buvo parengtos ir pateiktos pasirašyti (finansų ministro pasirašytos balandžio 30 d.). Kadangi Privatizavimo fondo informacija pateikta gerokai pavėluotai, informacija nebuvo įtraukta į valstybės išdo apskaitą.

Taip pat nustatėme²², kad VSAKIS²³ nesuderinta didelė 2014 m. pajamų dalis (valstybės išdas nurodė apskaitoje registruotas mažesnes pajamas (gautas pervestinas), negu viešojo sektoriaus subjektai nurodė pervestinas pajamas).

Su viešojo sektoriaus subjektais 2014-12-31 nesuderintų pajamų pavyzdžiai²⁴:

Vilniaus vyriausiasis policijos komisariatas – 56 796,7 tūkst. Lt;
 Ginklų fondas prie VRM – 162,1 tūkst. Lt;
 Aplinkos ministerija – 121,1 tūkst. Lt.
 Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie AM – 376,7 tūkst. Lt;
 Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM – 474,2 tūkst. Lt;
 Civilinės aviacijos administracija – 475,4 tūkst. Lt;
 Utenos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 4 222,5 tūkst. Lt;
 Vilniaus teritorinė muitinė – 1 813,4 tūkst. Lt;
 Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 8 561,2 tūkst. Lt;
 Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 3 744,7 tūkst. Lt;
 Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 6 636,5 tūkst. Lt;
 Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 11 710,1 tūkst. Lt;
 Privatizavimo fondas – 9 464,1 tūkst. Lt;
 Vilniaus visuomenės sveikatos centras – 378,2 tūkst. Lt;
 Valstybinė miškų tarnyba – 683,6 tūkst. Lt;
 Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM – 248 929,4 tūkst. Lt;
 Valstybinė energetikos inspekcija prie EM – 333,4 tūkst. Lt;
 Lietuvos kariuomenė – 142,9 tūkst. Lt;
 Valstybinė augalininkystės tarnyba prie ŽŪM – 10 274,5 tūkst. Lt;
 Valstybinė geležinkelio inspekcija – 150,5 tūkst. Lt;
 Valstybinis patentų biuras – 8 294 tūkst. Lt.

Pažymime, kad, prieš pateikiant tvirtintojui patvirtinti finansinių ataskaitų rinkinį VSAKIS²⁵, buvo privaloma atspausdinti paketo kontrolių sąrašą ir pateikti pasirašyti subjekto vadovui. Valstybės išdo audito metu pateiktas 2014 m. paketo kontrolių sąrašas vadovo nepasirašytas, likusių klaidų

²² Pateiktos Valstybės išdo ir VSS tarpusavio operacijų ataskaitos „Skirtumų analizės suvestinė“ duomenimis.

²³ Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema (VSAKIS) yra centralizuota konsolidavimo informacinė sistema, skirta visų viešojo sektoriaus subjektų grupių, savivaldybių, valstybės ir nacionaliniam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui parengti.

²⁴ Pateikti pavyzdžiai nerodo apskaitoje neregistruotų pajamų masto.

²⁵ Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema (VSAKIS) yra centralizuota konsolidavimo informacinė sistema, skirta visų viešojo sektoriaus subjektų grupių, savivaldybių, valstybės ir nacionaliniam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui parengti.

(įspėjančių paketo kontrolių) susidarymo priežastys nepaiškintos, nors tai privaloma padaryti pagal Finansų ministerijos parengtų teisės aktų pakeitimus²⁶.

Valstybės išdo 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinys nerodo tikro ir teisingo sukauptų gautinų sumų ir pagrindinės veiklos kitų pajamų vaizdo, nes valstybės išdas negavo išsamios informacijos iš viešojo sektoriaus subjektų. Pagrindinės veiklos kitos pajamos 2014 metais reikšmingai sumažėjo, tačiau aiškinamajame rašte sumažėjimo priežastys neatskleidžiamos.

2. FINANSAVIMAS – LĖŠŲ IŠDAVIMAS IŠ VALSTYBĖS IŽDO SĄSKAITŲ IR GRAŽINTINŲ SUMŲ KONTROLĖ

Pagal valstybės išdo finansinių ataskaitų duomenis per 2014 metus valstybės išdas iš savo gautų pajamų (mokesčių, finansinio turto pardavimo, palūkanų ir kitų pajamų) kaip finansavimą programoms vykdyti perdavė 17 638,7 mln. Lt.

Per 2014 metus valstybės išdas gavo 6 473,9 mln. Lt finansavimo sumų (iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų) ir 6 140,5 mln. Lt perdavė viešojo sektoriaus subjektams programoms vykdyti.

Valstybės išdo apskaita organizuota taip, kad finansavimo sumų įrašams apskaitoje registruoti reikalingus duomenis valstybės išdas gauna iš kitų viešojo sektoriaus subjektų. Todėl svarbu užtikrinti, kad informacijos surinkimo būdas būtų patikimas, duomenys būtų gaunami teisingi, išsamūs ir laiku.

2.1. Dėl valstybės biudžetui gražintinų netinkamai panaudotų paramos lėšų apskaitos

Pasibaigus ataskaitiniam ketvirčiui (metams) valstybės išdas iš kiekvieno viešojo sektoriaus subjekto, kuriam perdavė finansavimo sumas, gauna pažymą, kuriose turi būti nurodoma informacija pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos finansavimo sumų gavėjo būklę.

Pagal pažymose nurodytus duomenis valstybės išdo apskaitoje registruojami atitinkami įrašai. Tais atvejais, kai viešojo sektoriaus subjektas, gavęs finansavimo sumas, nurodo, kad apskaitoje registravo gražintinas finansavimo sumas arba sukauptas gražintinas finansavimo sumas, valstybės išdo apskaitoje atitinkamai turi būti registruojamos gautinos gražintinos arba sukauptos gautinos gražintinos sumos²⁷.

Valstybės kontrolė auditų metu²⁸ nustatė atvejų, kai įstaigos negražina į valstybės biudžetą netinkamai panaudotomis pripažintų finansinės paramos lėšų. Be to, ne visada įstaigos vadovaujasi VSAFAS²⁹ reikalavimais ir apskaitoje registruoja, pažymose valstybės biudžetui

²⁶ Finansų ministro 2015 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. 1K-102 „Dėl finansų ministro 2011 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“ pakeitimo“ patvirtintos metodikos 32¹ p.

²⁷ Finansavimo sumų apskaitos Valstybės išde tvarkos aprašo 40, 41 p.

²⁸ 2014-12-06 raštas Nr. S-(60-3323)-388 Finansų ministerijai.

²⁹ 20-ojo VSAFAS 19 ir 20 p

nurodo grąžintinas ar sukauptas grąžintinas finansavimo sumas, todėl negavus informacijos šios sumos, kaip gautinos/ sukauptos gautinos grąžintinos, neregistruotos ir valstybės išdo apskaitoje.

Pavyzdžiai

Nacionalinė mokėjimo agentūra (NMA) (2014 m. finansinių ataskaitų rinkinys)³⁰

Aiškinamojo rašto pastabose nurodoma, kad kitas gautinas sumas sudaro 41,9 mln. Lt pareiškėjams apskaičiuotų skolų, baudų ir sankcijų, kurios susijusios su išmokėtos paramos susigrąžinimu dėl Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų pažeidimų (apskaičiuota finansiniam turtui priskirtų gautinų sumų nuvertėjimo suma – 12,5 mln. Lt).

NMA aiškinimu, tais atvejais, kai gavus finansavimą iš valstybės išdo ir jį perdavus paramos gavėjui nustatoma, kad lėšos buvo naudojamos pažeidžiant teisės aktus ir dėl to jas reikės grąžinti, NMA apskaitoje registruojamos kitos gautinos sumos ir koreguojamas įsiskolinimas valstybės biudžetui (sumažinamos panaudotos finansavimo sumos, mažinamos sąnaudos ir finansavimo pajamos). Informacija apie sukauptas grąžintinas finansavimo sumas valstybės išdui nepateikiama, sukauptos grąžintinos sumos neregistruojamos, o iš paramos gavėjų susigrąžintos neteisėtai išmokėtos sumos pervedamos į valstybės išdo sąskaitas.

Aplinkos projektų valdymo agentūra (2014 m. finansinių ataskaitų rinkinys)³¹

2014-12-31 registruota 22,5 mln. Lt per vienerius metus gautinų sumų, kurios pripažintos netinkamomis ir turi būti grąžintos paramos gavėjų. Trumpalaikius įsipareigojimus sudaro 22,5 mln. Lt į biudžetus ir fondus mokėtinų sumų (sumos, kurios pripažintos netinkamomis ir turi būti grąžintos paramos gavėjų).

Vidaus reikalų ministerija

Vidaus reikalų ministras 2011-01-19 įsakymu patvirtino 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų Vidaus reikalų ministerijai projektams bendrai finansuoti, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą vidaus tvarkos aprašą. Laikantis jo reikalavimų vykdoma grąžintinų ir grąžintų lėšų apskaita ir kontrolė, administruojamos grąžintos lėšos. VRM ankstesniais metais (iki 2013 m.) registruodavo apskaitoje 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos sukauptas grąžintinas sumas jų atsiradimo SFMIS sistemoje metu. Metų pabaigoje, gruodžio 31 dienos duomenimis, grąžintinų lėšų likutyje liko sumos, kurių grąžinimas vėliau buvo anuliuotas arba pakeistas grąžinimo būdas: iš „Lėšų pervedimas“ į „Įskaitymas su mokėjimo prašymu“. Susidarius tokiai situacijai atsirado sunkumų dėl tarpusavio operacijų derinimo VSAKIS sistemoje. Todėl buvo nuspręsta siūlomas grąžinti lėšas registruoti apskaitoje jų atsiradimo banko sąskaitoje dieną, vadovaujantis Vidaus tvarkos aprašo 10.1 punktu.

Kaip rodo ataskaitoje pateikti pavyzdžiai, įstaigos skirtingai įtraukia į apskaitą valstybės biudžetui grąžintinas lėšas, dažnai jas registruoja faktiško gavimo į sąskaitą, o ne jų atsiradimo metu, todėl valstybės išdo ataskaitos nerodo tikro ir teisingo sukauptų gautinų valstybės biudžetui grąžintinų sumų masto. Pažymėtina, kad tiek įstaigų, tiek valstybės išdo apskaitoje neregistruoti įsipareigojimai valstybės biudžetui labiausiai susiję su Europos Sąjungos paramos lėšų panaudojimu.

Siekiant efektyvesnės lėšų susigrąžinimo kontrolės ir procesų skaidrumo, būtina užtikrinti teisingą valstybės biudžetui grąžintinų lėšų apskaitą. Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus ir siekdami užtikrinti visų privalomai valstybės biudžetui grąžintinų sumų apskaitą ir

30 https://www.nma.lt/uploads/files/dir725/dir36/dir1/18_0.php, (žiūrėta 2015-05-27)

31 <https://www.apva.lt/ckfinder/userfiles/files/Finansini%C5%B3%20ataskait%C5%B3%20rinkinys%20u%C5%BE%202014%20metus.pdf>

kontrolę, raštu³² teikėme pastebėjimus, kad valstybės išdas privalo disponuoti išsamia ir teisinga informacija apie visas grąžintinas (sukauptas grąžintinas) sumas. Finansų ministerija įsipareigojo ieškoti būdų, kaip spręsti šią problemą.

Finansų ministerijos (valstybės išdo) paaiškinimas

Siekdama disponuoti finansinėms ataskaitoms sudaryti reikalinga informacija, Finansų ministerija įvertins galimybes ir ieškos tinkamų būdų, kad visų Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonių pripažintos netinkamomis finansuoti išlaidos (gautinos grąžintinos sumos) būtų registruojamos valstybės išdo apskaitoje³³

Manome, kad apskaitos teisingumui teigiamos įtakos turėtų aktyvesnis metodinis vadovavimas, aiškesnis apskaitos reglamentavimas. Atsižvelgiant į tai, kad bendrąjį metodinį vadovavimą apskaitai pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus atlieka Finansų ministerija, jai ir rekomendavome aiškiai ir tinkamai reglamentuoti informacijos surinkimo procesą teisingoms finansinėms ataskaitoms parengti.

Valstybės išdo finansinės ataskaitos tikro ir teisingo vaizdo apie pripažintomis netinkamomis finansuoti ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis išlaidų sumas, kurias paramos vykdytojai (gavėjai) turi grąžinti į valstybės biudžetą, nerodo.

Esamas informacijos finansinėms ataskaitoms sudaryti pateikimo procesas yra nepatikimas, nes valstybės išdas negali įvertinti, ar pateikiama visa reikalinga informacija, ar pateikti duomenys teisingi, nes gauna tik dalį informacijos apie valstybės biudžetui grąžintinas sumas iš kitų šaltinių.

Atskiros įstaigos skirtingai įtraukia į apskaitą valstybės biudžetui grąžintinas netinkamai panaudotas lėšas, dažnai jas registruoja ne jų atsiradimo, bet faktiško gavimo į sąskaitą metu.

Siekiant užtikrinti valstybės biudžetui privalomai grąžintinių netinkamai panaudotų finansinės paramos lėšų kontrolės procesų skaidrumą ir teisingą lėšų apskaitą, stiprinti metodinį vadovavimą apskaitai šioje srityje, inventorizuojant paramos gavėjų ir valstybės išdo apskaitos įrašus, jų pateikimo pažymose ir derinimo VSAKIS procesus ir pateikiant išaiškinimus (instrukcijas) visiems viešojo sektoriaus subjektams.

3. PASKOLOS SAVIVALDYBĖMS

3.1. Finansų ministerijos teikiamos paskolos

Finansų ministerija teikia savivaldybėms paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų bendrai su Europos Sąjungos fondais finansuojamiems valstybės investicijų projektams finansuoti ir paskolas iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų, kai susidarius laikinam pajamų trūkumui išnaudojamos savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos arba kai dėl kredito įstaigų veiklos

³² 2015-04-02 raštas Nr. S-60-3380)-623 Lietuvos Respublikos finansų ministerijai.

³³ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-04-22 raštas Nr. (3.69-07-(5K-1507790))-6K-1503285 Valstybės kontrolei.

apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartinių lėšų.

Valstybės perskolinamų paskolų teikimo procedūras reglamentuoja Perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo taisyklės³⁴ (toliau – Perskolinimo taisyklės).

Perskolinimo taisyklės³⁵ nurodo, kokius dokumentus turi pateikti juridiniai asmenys, norintys gauti perskolinamą paskolą. Tarp šių dokumentų yra ir raštas, kuriame nurodoma, kokios bus pateiktos perskolinamos paskolos grąžinimą užtikrinančios priemonės

Audito metu nustatėme, kad Finansų ministerija neprašo savivaldybių pateikti duomenų apie paskolų grąžinimą užtikrinančias priemones, tačiau Perskolinimo taisyklės tokios išimties savivaldybėms nenustato.

Finansų ministerijos (valstybės išdo) nuomonė

Finansų ministerija neprašo savivaldybių pateikti duomenų apie paskolų grąžinimą užtikrinančias priemones, nes per pastaruosius metus, kuomet buvo vykdomas perskolinimas, susiformavo tokia praktika. Kai savivaldybės tarybos sprendime, kurio kopija pateikiama Finansų ministerijai, nustatoma, jog savivaldybė sutinka, kad uždelsus prievoles pagal paskolos sutartį su Finansų ministerija ir per Finansų ministerijos nustatytą terminą neatlikus nustatytų mokėjimų, Finansų ministerija iš savivaldybės biudžetui priklausančių gauti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pajamų išskaičiuotų savivaldybės mokėtiną sumą, šią informaciją Finansų ministerija pateikia Valstybinei paskolų komisijai.

Paskolų iš valstybės biudžeto teikimo tvarką reglamentuoja Savivaldybių skolinimosi taisyklės³⁶, o palūkanų, kurias savivaldybės moka valstybei pagal paskolos sutartis, normos dydžio nustatymą – Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašas³⁷ (toliau – Palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašas). 2014 metais 18 savivaldybių ėmė trumpalaikes paskolas iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų. Tais atvejais, kai savivaldybė negrąžina paskolos iki paskolos sutartyje nustatyto termino, Finansų ministerija turi teisę negrąžintos paskolos sumą įskaityti kaip savivaldybės biudžeto gautas pajamų įmokas³⁸. Paskolos sutartyje yra numatyta savivaldybės mokėtinų sumų įskaitymo tvarka: pirmiausia – apskaičiuotoms palūkanoms sumokėti, paskui – paskolai grąžinti. Tačiau tiek pradelsus sumokėti įmokas, tiek sumokėjus paskolos dalį pirma nustatyto laiko, Finansų ministerija įskaitydavo tik sumas paskolai grąžinti. Palūkanos buvo toliau skaičiuojamos nuo likusios negrąžintos sumos, o su paskutine paskolos dalimi buvo įskaitomos ir negrąžintos palūkanos. Visoms 18 savivaldybių palūkanų norma buvo nustatyta vadovaujantis Palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašu. Tačiau nesilaikydama paskolos sutartyje numatytos mokėtinų sumų įskaitymo tvarkos Finansų ministerija 2014 metais trylikai savivaldybių skolinimosi kainą sumažino, dėl to valstybė negavo dalies palūkanų pajamų.

³⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 667 patvirtintos Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo taisyklės.

³⁵ Ten pat, 38 p.

³⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

³⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. spalio 23 d. įsakymas Nr. 1K-381 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2012-05-10 įsakymo Nr. 1K-184 redakcija).

³⁸ Ten pat, 12,2 p.

Pažymėtina, kad Finansų ministerija, audito metu atsižvelgusi į Valstybės kontrolės pastabas, nuo 2015 metų trečio ketvirčio savivaldybių sumokėtas (grąžintas) paskolų sumas įskaito paskolos sutartyje nurodyta tvarka.

Manome, kad perskolinamos paskolos grąžinimą užtikrinančių priemonių taikymo savivaldybėms praktika neturi prieštarauti taisyklių reikalavimams, todėl taikomos alternatyvios priemonės turi būti įtvirtintos Perskolinimo taisyklėse.

Finansų ministerijos taikytas įskaitymo už anksčiau sumokamą paskolos dalį arba laiku negrąžintas paskolas metodas neatitiko paskolos sutarties sąlygų ir turėjo neigiamos įtakos valstybės biudžeto palūkanų už suteiktas paskolas pajamoms. Nuo 2015 metų trečio ketvirčio savivaldybės sumokėtos (grąžintos) paskolų sumos įskaitomos paskolos sutartyje nurodyta tvarka.

6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Krištopavičienė

6-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Nijolė Norušaitienė

Valstybinio audito ataskaitos kopijos pateiktos:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

Auditas atliktas, vykdant 2014-07-25 pavedimą Nr. P-60-7

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Nijolė Norušaitienė (grupės vadovė)

Vita Andrulytė

Laima Bužinskienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl valstybės išde atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonė*	Rekomendacijos įvykdymo terminas** (data)
1.	Siekiant užtikrinti valstybės biudžetui privalomai grąžintinių netinkamai panaudotų finansinės paramos lėšų kontrolės procesų skaidrumą ir teisingą lėšų apskaitą, stiprinti metodinį vadovavimą apskaitai šioje srityje, inventorizuojant paramos gavėjų ir valstybės išdo apskaitos įrašus, jų pateikimo pažymose ir derinimo VSAKIS procesus ir pateikiant išaiškinimus (instrukcijas) visiems viešojo sektoriaus subjektams.	Atsižvelgiant į tai, kad Valstybės išdo apskaita organizuota taip, kad finansavimo sumų įrašams apskaitoje registruoti reikalingus duomenis Valstybės išdas gauna iš kitų viešojo sektoriaus subjektų, bei siekiant gauti pilną ir teisingą informaciją apie visas privalomas valstybės biudžetui grąžintinas sumas, Finansų ministerija: Pateiks vieningą išaiškinimą visiems viešojo sektoriaus subjektams, kaip turėtų būti finansinėje apskaitoje registruojamos ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos, kurios pripažintos panaudotomis pažeidžiant teisės aktus ir turi būti grąžintos valstybės biudžetui; Papildomai primins asignavimų valdytojams apie būtinybę šias sumas įtraukti į savo finansinę apskaitą ir į Pažymą apie finansavimo sumas, teikiamą Valstybės išdui, vadovaujantis VSAFAS reikalavimais.	Iki 2015 spalio 15 d.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonė*	Rekomendacijos įvykdymo terminas** (data)
2.	Siekiant užtikrinti, kad paskolos savivaldybėms būtų teikiamos (sugražinamos) pagal teisės aktų nuostatas, siūlome patikslinti Perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų gražinimo ir valstybės garantijų administravimo taisykles arba taikyti jose nustatytus reikalavimus.	Teikiant perskolinamas paskolas savivaldybėms bus atidžiau vertinamos paskolos gražinimą užtikrinančios priemonės ir jų atitikimas teisės aktams, o peržiūrint Perskolinimų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų gražinimo ir valstybės garantijų administravimo taisykles bus vertinamas ir paskolos gražinimą užtikrinančių priemonių sąrašo tikslinimo reikalingumas.	
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Valstybės išdo departamento direktorius Audrius Želionis, tel. (8 5) 239 0021.</p>			

*Numatyta Finansų ministerijos

**Numatyta Finansų ministerijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė